TRANSPARENCY INTERNATIONAL
Bosna i Hercegovina

Datum: 27.11.2026.
Broj: 02-06-1070

UIO DAJE CARINSKI TERMINAL SA NAJVEĆIM PROMETOM PRIVATNIKU I ODRIČE SE 70% PRIHODA. TI BIH TRAŽIO DA SE POSTUPAK OBUSTAVI I OBJAVI OBEĆANA ANALIZA ISPLATIVOSTI

27. novembra 2026. godine – Transparency International u BiH (TI BiH) zatražio je od Uprave za indirektno oporezivanje (UIO) da objavi davno obećanu analizu opravdanosti davanja carinskih terminala u zakup privatnicima, gdje se država odriče 70% javnih prihoda. Umjesto da javnosti objasni po kom osnovu se prethodnih godina odrekla desetina miliona maraka javnog novca, Uprava je raspisala javni oglas u kojem u zakup privatnicima daje još tri carinska terminala, uključujući i terminal u Gradišci koji ima najveće prihode. Radi se o terminalu na novom graničnom prelazu koji je otvoren 2020.godine i u koji je uloženo prema navodima iz medija 24 miliona KM EU sredstava i javnog novca.

Uprava za indirektno oporezivanje BiH (UIO) objavila je tri javna oglasa u kojima traži privatne držaoce carinskih terminala u Gradišci, Trebinju i na Sokocu. Prema uslovima oglasa, privatni držalac terminala naplaćivaće naknade od prevoznika a UIO će na jedinstveni račun uplaćivati samo 30% prihoda. Preostalih 70% zadržava privatna firma koja drži terminal, a na postupak se, kako je izričito navedeno u oglasu, ne primjenjuje Zakon o javnim nabavkama.

TI BiH podsjeća da je Ured za reviziju institucija BiH tražio od UIO da izradi analizu opravdanosti ovakve politike posebno na onim terminalima koji ostvaruju značajne prihode. Još u martu 2024. godine, nakon što je TI BIH javnosti predstavio podatke o višemilionskim prihodima koji se slijevaju na račune privatnih firmi, iz UIO su tvrdili da je takva analiza u toku. Gotovo tri godine kasnije, javnost tu analizu nije vidjela, a UIO nastavlja istu praksu ustupanja carinskih terminala– sada na još tri lokacije.

Carinski terminali koje drže treća lica (njih 29) naplatili su od 2021-2023 prema podacima dostavljenim TIBIH-u, oko 24,5 miliona KM javnog prihoda. U svim slučajevima privatnici su zadržali 70% prihoda osim na terminalu Bijača koji je u 2023. Prihodovao po tim podacima oko 1,47 miliona KM. Tu je omjer promijenjen i država dobija 50% prihoda.

Udruženje za borbu protiv korupcije "Transparency International" u Bosni i Hercegovini
Reg. Br. UP08-07-1-616/11, Ministarstvo pravde BiH, Sarajevo

Sjedište: Krfska 64e, 78000 Banja Luka, Tel/Fax +387 51 224 521, 216 369, 224520
Ispostava: Zmaja od Bosne 20/1 71000 Sarajevo Tel/Fax +387 33 220 049, 220 047
E-mail: info@ti-bih.org

ti-bih.org | transparentno.ba | prijavikorupciju.org

Zato je posebno zabrinjavajuće što se privatnim držaocima predaje terminal u Gradišci koji ima daleko veće prihode i od kojih će prema oglasu državi pripasti samo 30%. Prema podacima iz izvještaja Ureda za reviziju institucija BiH, taj terminal imao je 3,8 miliona KM prihoda 2021. a ti prihodi se kontinuirano povećavaju. U izvještaju su revizori opisali upravo ovaj terminal u vlasništvu UIO kao terminal s najvećim prometom. Radi se o novoizgrađenom carinskom terminalu u koji su uložena značajna javna sredstva i koji je počeo s radom 2020. Godine. UIO sada novim oglasom sada traži novi prostor uz model u kojem bi privatni držalac zadržavao 70% naplaćenih naknada.

TI BIH ističe da javnost ima pravo znati na osnovu koje analize je UIO zaključila da je za državu isplativije prepustiti 70% prihoda privatniku nego upravljati vlastitim terminalom. Dodatno se nemeće pitanje povećanja troškova za privredu i dodatne komplikacije procedura na granici koje se sada odvijaju na jednom mjestu.

Gotovo isti scenario gledali smo u Bijeljini, gdje je carinski terminal izgrađen novcem EU premješten kod privatnika koji danas naplaćuje 70% državnih prihoda, a koji su u 2023. iznosili oko 800 hiljada KM. Opravdanja UIO koja smo do sada slušali u javnosti, a koja se svode na nedostatak kadra ili sredstava za održavanje terminala nisu potkrijepljena argumentima. Tim više što je UIO spremna platiti 100 miliona KM za novu zgradu u Banjaluci kako bi iz privatnih prostorija preselila u vlastite pa javnost opravdano traži razloge zbog kojih UIO carinske ispostave sa sopstvenih terminala seli na privatne.

Na nezakonitosti i štetnost ovakvog modela godinama je upozoravao Emir Mešić, bivši službenik UIO, koji je lično vodio investicije u carinski terminal u Bijeljini i tvrdio da nema opravdanja za prepuštanje tog terminala privatnicima. On je 2019. godine podnio prijavu Tužilaštvu zbog desetina miliona KM od parkinga na carinskim terminalima koji završavaju kod privatnih firmi. Ipak nijedna institucija nije reagovala na ono što je Mešić prijavio, a gotovo sve institucije bile su efikasne u obračunu s njim. Nakon što je prijavio korupciju, protiv Mešića koji je preminuo prošle godine, pokrenuto je nekoliko disciplinskih postupaka koji su doveli do otkaza.

Zbog svega navedenog, TI BiH traži da se obustave postupci po javnim oglasima za carinske terminale u Gradišci, Trebinju i na Sokocu dok se ne završi i javno objavi analiza ekonomske opravdanosti davanja u zakup carinskih terminala privatnim licima. Također, UIO je dužna da objasni zbog čega je trošila sredstva EU i novac poreskih obveznika na izgradnju terminala koje sada napušta i predaje privatnicima. TI BIH poziva i Tužilaštvo BiH i Parlamentarnu skupštinu BiH i da preispitaju ovaj model, koji godinama prelijeva milione KM javnog novca u privatne džepove, uprkos upozorenjima revizora i prijaviteljima korupcije.

Udruženje za borbu protiv korupcije "Transparency International" u Bosni i Hercegovini
Reg. Br. UP08-07-1-616/11, Ministarstvo pravde BiH, Sarajevo

Sjedište: Krfska 64e, 78000 Banja Luka, Tel/Fax +387 51 224 521, 216 369, 224520
Ispostava: Zmaja od Bosne 20/1 71000 Sarajevo Tel/Fax +387 33 220 049, 220 047
E-mail: info@ti-bih.org

ti-bih.org | transparentno.ba | prijavikorupciju.org